

Konjunkturbarometern Maj 2018

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi varje år de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier, Working paper, PM** och som remissvar.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Statistik och data hittar du på www.konj.se/statistik.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Företag	7
Totala näringslivet	7
Tillverkningsindustri.....	7
Bygg- och anläggning.....	8
Detaljhandel.....	9
Tjänstesektorn.....	10
Hushåll	12

Sammanfattning

Barometerindikatorn gick ner från 110,4 i april till 108,8 i maj. Majsiffran pekar, trots nedgången, på ett klart ljusare stämningläge än normalt i ekonomin.

Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin visar fortsatt på ett mycket starkt läge trots en viss dämpning från förra månaden. Industrieföretagen är nöjda med orderstockans storlek och planerar för ökad produktion de närmaste månaderna.

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet föll hela 8 enheter i maj, till den lägsta nivån på närmare tre år. Främst beror nedgången på att företagen har sänkt sina förväntningar på sysselsättningsutvecklingen de närmaste månaderna.

Konfidensindikatorn för detaljhandeln steg 1,9 enheter i maj och överstiger det historiska genomsnittet. Inom detaljhandeln är det dagligvaruhandeln som rapporterar om det starkaste läget, medan sällanköps- och motorfordonshandeln är mer dämpade än normalt.

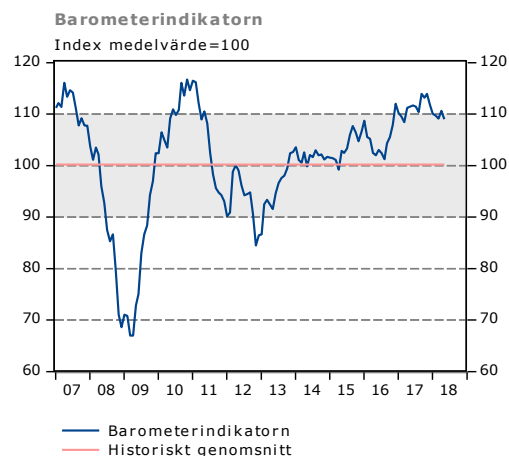
Konfidensindikatorn för tjänstesektorn ändrades inte nämnvärt i maj och visar fortsatt på ett något starkare läge än normalt. Tjänsteföretagen ser ljust på efterfrågeutvecklingen men har en jämförelsevis dämpad syn på hur den egna verksamheten utvecklats.

Hushållens konfidensindikator föll för sjätte månaden i rad, till en nivå under det historiska genomsnittet. Nedgången förklaras av en minskad optimism bland hushållen om hur den egna ekonomin kommer att utvecklas det närmaste året samt en allmer dämpad inställning till om det är fördelaktigt att köpa kapitalvaror i nuläget.

Tabell 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern

Index medelvärde=100

	mar 2018	apr 2018	maj 2018	Föränd ring	Läget
Barometerindikatorn	108,9	110,4	108,8	-1,6	+
Konfidensindikatorer					
Tillverkningsindustri	115,5	120,2	118,6	-1,6	++
Bygg- & anläggning	110,2	112,3	104,3	-8,0	+
Detaljhandel	106,9	100,7	102,6	1,9	+
Tjänstesektorn	102,2	101,5	101,3	-0,2	+
Hushåll	101,1	100,5	98,5	-2,0	-
Mikroindex hushåll	100,6	97,8	96,5	-1,3	-
Makroindex hushåll	99,9	99,6	100,1	0,5	=

Barometerindikatorn

mäter det aktuella stämningläget i den svenska ekonomin genom att sammanfatta resultaten från företags- och hushållsbarometern.

Konfidensindikatorer

används för att sammanfatta situationen och förväntningarna i en viss bransch eller sektor.

Mikroindex

sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi.

Makroindex

sammanfattar hushållens syn på svensk ekonomi.

Läget

++ mycket starkare än normalt
+ starkare än normalt
= ungefär som normalt
- svagare än normalt
-- mycket svagare än normalt

Nettotal

är skillnaden mellan andelen respondenter som svarat till exempel ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga.

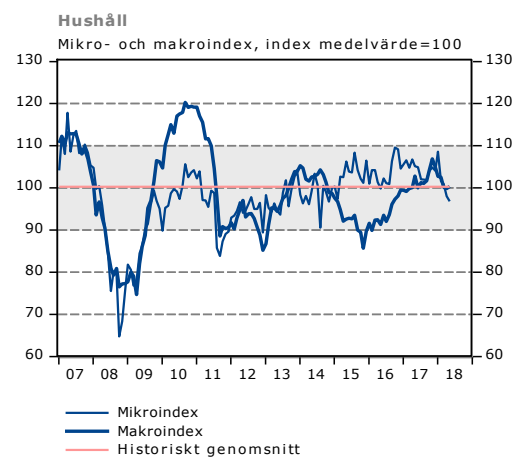
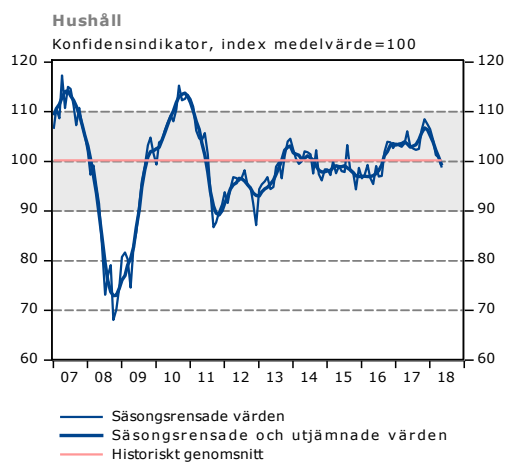
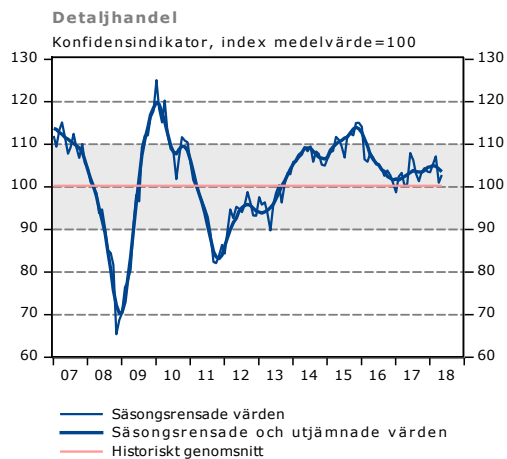
Säsongsrensade och utjämnade tidsserier

Säsongsrensning görs för att justera för regelbundet återkommande variationer under året. En utjämnad tidsserie visar på en mer långsiktig utveckling och tar bort brus i högre grad än den säsongsrensade serien. Alla diagram i Konjunkturbarometern visar säsongsrensade tidsserier om inget annat anges.

Revideringar

Indikatorerna revideras varje månad när tidsserierna säsongsrensas.

Läs mer om begrepp och metoder i metodboken för Konjunkturbarometern:
www.konj.se/metodbok

Företag

Totala näringslivet

STARK MEN AVTAGANDE SYSSELSÄTTNINGSTILLVÄXT

Näringslivets syn på rådande efterfrågeläge är fortsatt betydligt ljusare än normalt.

Antalet anställda uppges ha fortsatt öka i betydligt större utsträckning än normalt de senaste månaderna, om än i en något avtagande takt. Företagens anställningsplaner för de närmaste månaderna är också jämförelsevis optimistiska. Dock har det skett en trendmässig dämpning även i anställningsplanerna det senaste halvåret. Tjänsteföretagen redovisar mest optimistiska anställningsplaner. Industri- och byggföretagen väntar sig ungefär oförändrad sysselsättning de närmaste månaderna och handeln väntar sig en viss ökning.

Tabell 2 Totala näringslivet

Indikator och säsongsrensade netttotal

	Medel	feb 2018	mar 2018	apr 2018	maj 2018
Konfidensindikator	100	108,2	107,6	106,5	106,2
Efterfrågeläge	-17	4	3	4	3
Antal anställda, utfall	-3	19	17	18	14
Antal anställda, förväntningar	-2	11	12	14	12

Anmärkning. Totala näringslivet är en sammanvägning av resultaten för bygg- och anläggning, tillverkningsindustri, handel och tjänstesektorn. Vikterna är andra än de som används vid beräkning av Barometerindikatorn.

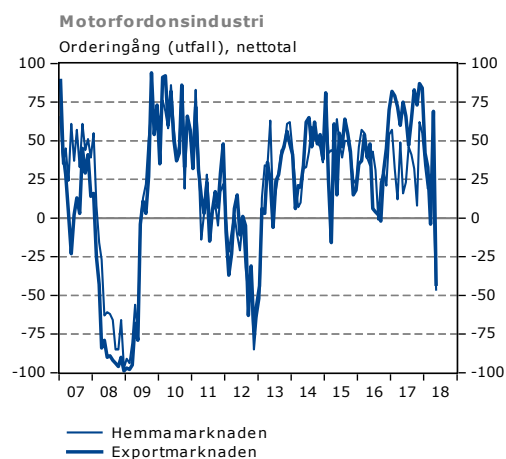
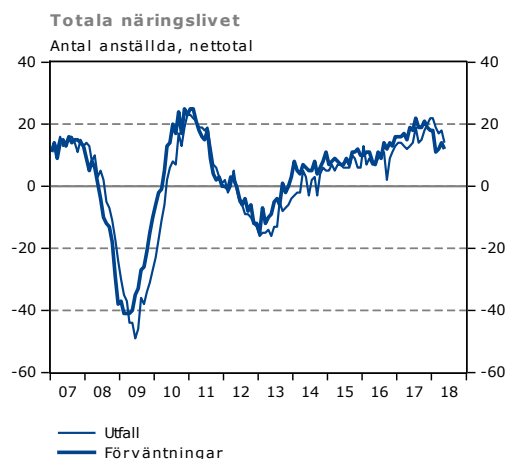
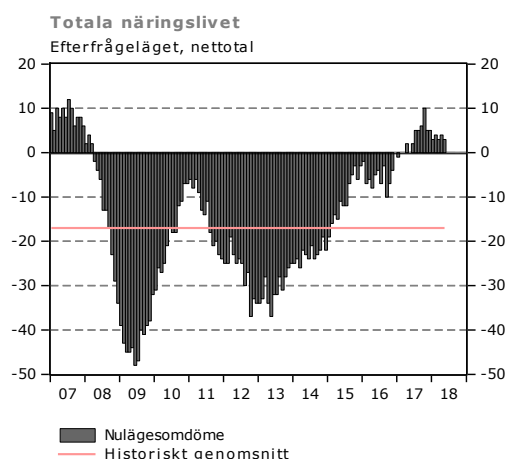
Tillverkningsindustri

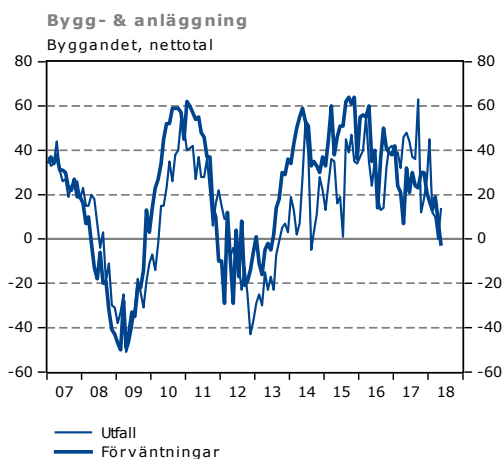
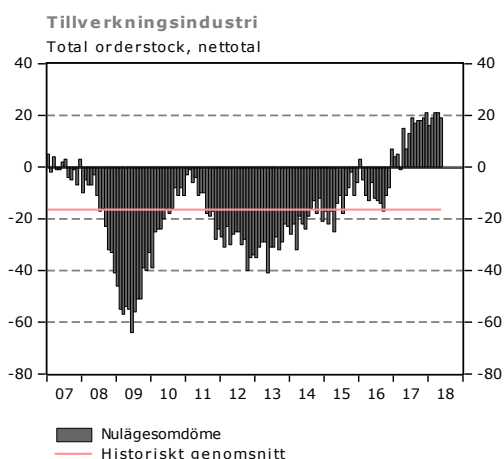
FÖRETAGEN ÄR FORTSATT NÖJDA MED ORDERSTOCKARNA

Utfall och nuläge: Industriföretagen rapporterar att orderingen från hemmamarknaden har ökat de senaste månaderna, om än i något lägre takt än tidigare. Även på exportmarknaden har ordertillväxten varit mer dämpad än tidigare. Exempel på branscher som redovisar minskad exportordergång är industri för elapparatur, motorfordonsindustri samt järn- och stålverk.

Trots den något svagare ordertillväxten är företagen fortsatt nöjda med storleken på de innevarande orderstockarna. Både de totala orderstockarna och exportorderstockarna bedöms vara förhållandevis stora. Det normala är att orderstockarna bedöms vara för små. Produktionsvolymen uppges ha ökat i ungefär normal utsträckning de senaste månaderna.

Industriföretagen rapporterar fortsatt om en jämförelsevis stark sysselsättningsutveckling. Andelen företag som rapporterar

om nyanställningar har förvisso minskat ytterligare något, men från historiskt höga nivåer.

Förväntningar och planer: Företagens produktionsplaner för kommande tre månader är något mer optimistiska än normalt, även om de justerats ner något jämfört med förra månaden. Nedjusteringen är dock till stor del kopplad läkemedelsindustrin.

Anställningsplanerna har dämpats varje månad sedan december 2017 och så även i maj. Denna månad är det främst läkemedels- och motorfordonsindustri som bidrar till nedgången. Företagen inom motorfordonsindustrin aviserar till och med om en minskning av antalet anställda. Sett i ett historiskt perspektiv är dock anställningsplanerna för hela tillverkningsindustrin högre än normalt. De pekar på en oförändrad industrisysselsättning framöver till skillnad från det historiska genomsnittet som inneburit att antalet anställda minskat.

Fler industriföretag än normalt aviserar om prishöjningar de närmaste månaderna.

Tabell 3 Tillverkningsindustri

Säsongrensade netttotal

	Medel	feb 2018	mar 2018	apr 2018	maj 2018
Utfall och nuläge					
Produktionsvolym	15	18	27	18	14
Orderingång hemmamarknad	6	20	14	12	4
Orderingång exportmarknad	12	20	22	29	7
Orderstock, nulägesomdöme	-16	19	21	21	19
Exportorderstock, nulägesomdöme	-10	22	26	26	21
Färdigvarulager, nulägesomdöme	13	1	2	-2	-6
Antal anställda	-8	25	19	22	14
Förväntningar och planer					
Produktionsvolym	22	22	25	34	25
Försäljningspriser hemmamarknad	9	20	17	19	16
Försäljningspriser exportmarknad	2	26	20	26	23
Antal anställda	-11	11	7	6	0

Bygg- och anläggning

DÄMPADE FÖRVÄNTNINGAR PÅ TRE MÅNADERS SIKT

Utfall och nuläge: Företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet rapporterar om såväl växande orderstockar som ökat byggande de senaste månaderna. Omdömena om orderstockarnas nuvarande storlek är fortsatt starkare än normalt.

Anbudspriserna uppges sammantaget ha minskat något de senaste månaderna, men det är främst företagen inom anläggningsverksamhet som redovisar prissänkningar. Husbyggarna rapporterar om i stort sett oförändrade priser.

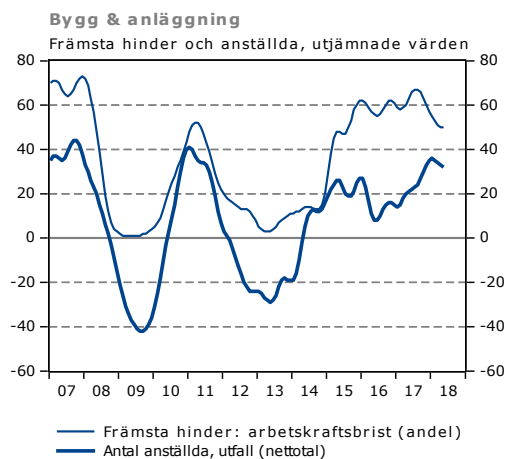
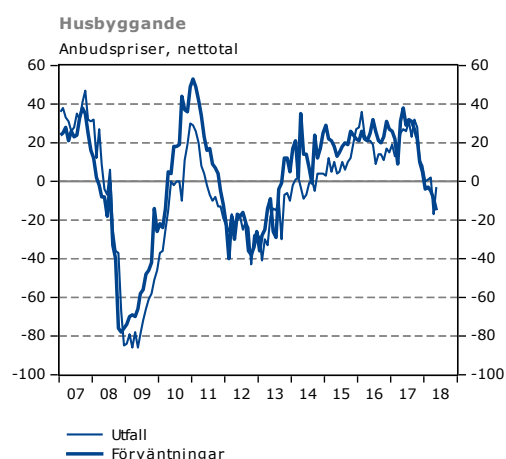
Antalet anställda har fortsatt att öka och nu är det något färre företag än tidigare månader som upplever att arbetskraftsbrist är det främsta hindret för ett ökat byggande.

Förväntningar och planer: Byggföretagens förväntningar på de närmaste månadernas byggande har justerats ner och pekar nu på i stort sett oförändrat byggande. Även förväntningarna på hur orderstockar och sysselsättning kommer att utvecklas är nu något mer dämpade än normalt och andelen företag som aviserar prissänkningar framöver har ökat ytterligare något.

Tabell 4 Bygg- och anläggning

Säsongsrensade nettotal

	Medel	feb 2018	mar 2018	apr 2018	maj 2018
Utfall och nuläge					
Byggandet	8	12	10	0	14
Anbudspriser	-6	0	-3	-13	-8
Orderstock, förändring	4	1	1	4	12
Orderstock, nulägesomdöme	-26	3	10	11	6
Antal anställda	-2	32	31	40	11
Förväntningar och planer					
Byggandet	13	13	19	8	-3
Anbudspriser	0	-2	-5	-8	-11
Orderstock	11	34	20	9	-4
Antal anställda	4	12	30	42	-2

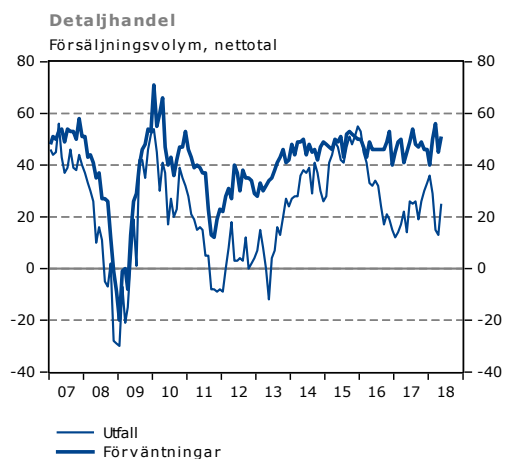

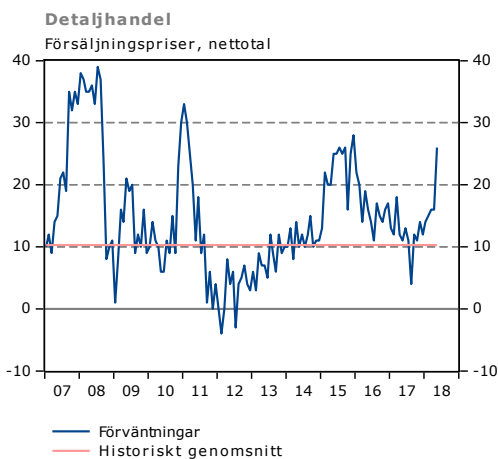
Detaljhandel

POSITIVA SIGNALER FRÅN DAGLIGVARUHANDELN

Utfall och nuläge: Företagen inom detaljhandeln rapporterar om en försäljningstillväxt i nivå med det historiska genomsnittet, vilket är en förbättring från föregående två månader. Signalerna skiljer sig dock åt. Inom dagligvaruhandeln har försäljningsutvecklingen varit fortsatt stark medan företagen inom handel med motorfordon och sällanköpshandel signalerar om en svagare utveckling än normalt. Det samlade omdömet om nuvarande försäljningssituation är åter något mer positivt än normalt.

Synen på varulagrens storlek i nuläget är sammantaget i nivå med det historiska genomsnittet. Inom handel med motorfordon har dock andelen företag som anger att lagren är för stora ökat.

Detaljhandeln definieras som:

Handel med motorfordon (SNI 45) +
Dagligvaruhandel (SNI 47.11 + 47.2) +
Sällanköpshandel (SNI 47.19 + 47.4-9) +
Detaljhandel med drivmedel (SNI 47.3)

Antalet anställda uppges ha ökat svagt i ungefär normal utsträckning de senaste månaderna.

Förväntningar och planer: Detaljhandelns förväntningar på försäljningsvolymen de närmaste månaderna är mer optimistiska än normalt, likaså företagens förväntningar på försäljningssituationen på sex månaders sikt.

En hög andel företag planerar att höja priserna, den högsta på drygt två år. Dagligvaruhandeln står till stor del för ökningen, men även handel med motorfordon har skruvat upp sina prisförväntningar från föregående månad. Inköpen av varor väntas sammantaget öka i normal takt beroende på starka förväntningar inom dagligvaruhandeln.

Detaljhandelns anställningsplaner pekar åter på en viss sysselsättningsökning de närmaste tre månaderna.

Tabell 5 Detaljhandel

Säsongrensade netttotal

	Medel	feb 2018	mar 2018	apr 2018	maj 2018
Utfall och nuläge					
Försäljningsvolym	26	29	15	13	25
Nuvarande försäljningssituation	3	2	-12	2	7
Varulager, nulägesomdöme	26	23	17	22	27
Antal anställda	3	8	6	5	4
Förväntningar och planer					
Försäljningsvolym	40	50	56	45	51
Försäljningspriser	10	15	16	16	26
Inköp av varor	17	19	19	15	16
Antal anställda	2	5	3	0	4
Försäljningssituation om 6 mån	44	51	51	44	49

Tjänstesektorn

TJÄNSTEFÖRETAGEN OPTIMISTISKA OM FRAMTIDEN

Utfall och nuläge: Företagen i tjänstesektorn rapporterar om en oförändrat god efterfrågeutveckling jämfört med föregående månad. Inom tjänstesektorn rapporterar hotell samt uthyrnings- och leasingföretag om den starkaste efterfrågetillväxten. Tjänsteföretagens samlade bedömning av storleken på ineliggande uppdragsvolym är också fortsatt ljusare än normalt. Den egna verksamheten uppges dock ha utvecklats något svagare än normalt de senaste månaderna.

Antalet anställda uppges ha ökat i jämförelsevis stor utsträckning de senaste månaderna. En något större andel av företagen än normalt uppges att de kunnat höja försäljningspriserna de senaste månaderna.

Förväntningar och planer: Tjänsteföretagens förväntningar på efterfrågan är fortsatt optimistiska, och har förbättrats något sedan april. Även anställningsplanerna är mer optimistiska än normalt.

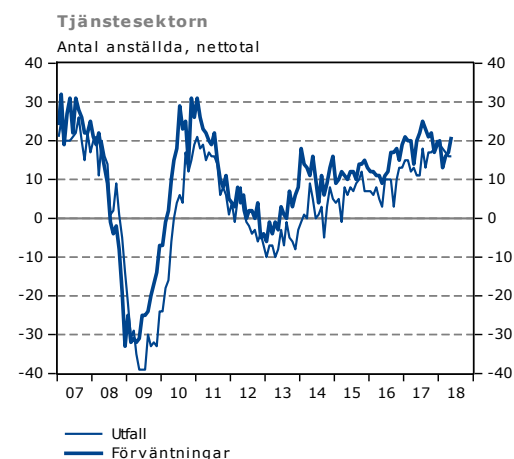
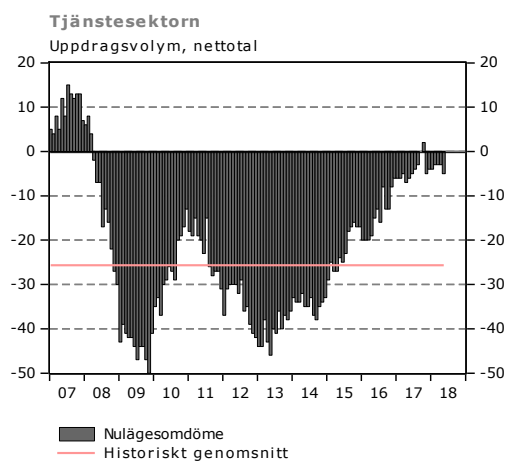
Företagen väntar sig att kunna höja försäljningspriserna i något större utsträckning än normalt de närmaste månaderna.

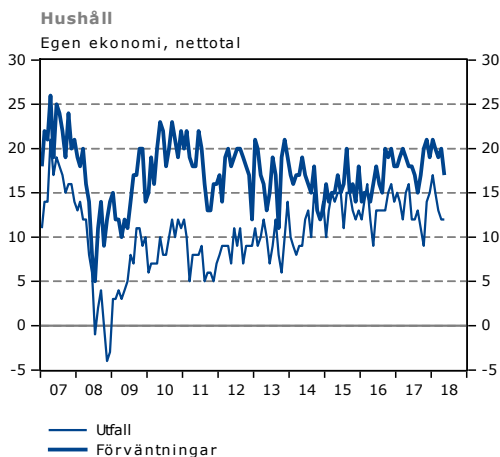
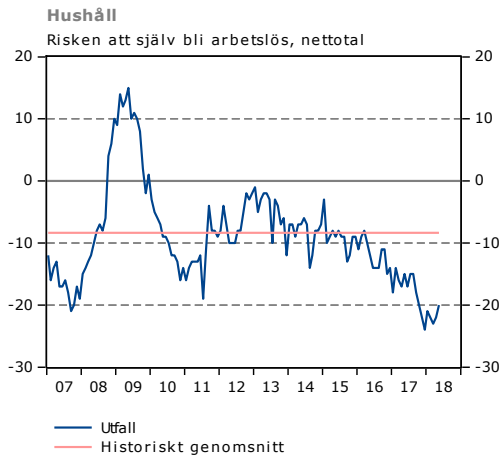
Tabell 6 Tjänstesektorn

Säsongsrensade netttotal

	Medel	feb 2018	mar 2018	apr 2018	maj 2018
Utfall och nuläge					
Företagets verksamhet	22	21	15	16	10
Efterfrågan	18	27	25	23	23
Uppdragsvolym, nulägesomdöme	-26	-3	-3	-3	-5
Försäljningspriser	4	8	6	7	6
Antal anställda	1	18	17	16	16
Förväntningar och planer					
Efterfrågan	25	33	32	30	34
Försäljningspriser	10	10	13	12	14
Antal anställda	6	13	16	17	21

Svaren samlades in mellan 27 april och 21 maj 2018.

Hushåll

ALLT FÄRRE ANSER ATT DET ÄR FÖRDELAKTIGT ATT KÖPA KAPITALVAROR

Utfall och nuläge: Hushållen har en fortsatt positiv syn på hur den egna ekonomin utvecklats de senaste tolv månaderna. Inställningen till om det i dagsläget är fördelaktigt att köpa kapitalvaror dämpades dock för femte månaden i rad och är nu mindre positiv än på flera år. Att spara upplevs också som något mindre fördelaktigt än normalt. Dock är det fortsatt en jämförelsevis hög andel hushåll som uppger att deras ekonomiska situation är sådan att de sparar snarare än skuldsätter sig i nuläget.

Hushållens syn på hur den svenska ekonomin utvecklats de senaste tolv månaderna ligger fortsatt något över det historiska genomsnittet och betydligt fler hushåll än normalt bedömer att risken för att själv bli arbetslös har minskat.

Förväntningar och planer: Hushållens förväntningar på den egna ekonomin de kommande tolv månaderna försvagades något i maj. Dessa sänkta förväntningar är, tillsammans med den mer dämpade inställningen till kapitalvaruinköp (se ovan), de främst bidragande orsakerna till nedgången i mikroindex och konfiden-sindikatorn i maj. Hushållen planerar också att minska de egna inköpen av kapitalvaror framöver.

Hushållen är förhållandevis pessimistiska även om utvecklingen i den svenska ekonomin på tolv månaders sikt. Dock är förväntningarna på arbetslösheten jämförelsevis optimistiska.

Pris- och ränteförväntningar: Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt har trendmässigt stigit varje månad sedan januari i år och uppgår i maj till 3,1 procent.

Förväntningarna på den rörliga bostadsräntan har inte ändrats nämnvärt sedan förra månaden.

Svaren samlades in mellan 1 och 15 maj 2018.

Tabell 7 Hushållsfrågor

Säsongrensade värden, index medelvärde = 100

	Medel	feb 2018	mar 2018	apr 2018	maj 2018
Egen ekonomi nu	9	15	13	12	12
Egen ekonomi om 12 månader	19	20	19	20	17
Ekonomi i Sverige nu	-8	5	-1	-5	-1
Ekonomi i Sverige om 12 månader	6	-5	-9	-5	-6
Arbetslösheten 12 månader framåt	7	-13	-7	-3	-4
Inställning till kapitalvaruköp nu	11	15	13	10	7
Inköp av kapitalvaror 12 månader framåt	-5	-10	-8	-11	-9
Fördelaktigt att spara nu	19	12	14	16	14
Sparande 12 månader framåt	47	54	52	62	56
Ekonomisk situation (sparar - skuldsätter sig)	55	64	64	72	66
Egen arbetslöshetsrisk nu	-8	-22	-23	-22	-20

Tabell 8 Inflation och boräntor

Medelvärden i procent exklusive extremvärden

	feb 2018	mar 2018	apr 2018	maj 2018
Uppfattad inflation nu	3,1	3,4	3,0	3,5
Förväntad inflation om 12 mån	2,8	2,9	2,9	3,1
Förväntad rörlig bostadsränta om 1 år	2,29	2,28	2,23	2,24
Förväntad rörlig bostadsränta om 2 år	2,73	2,73	2,65	2,65
Förväntad rörlig bostadsränta om 5 år	3,44	3,38	3,30	3,38

Anmärkning. För en beskrivning av hur KI fastställer vilka observationer som ska utelämnas, se sidan 14 i Metodbok för Konjunkturbarometern på www.konj.se